

Z kroniki naukowej

JUBILEUSZ PROF. DRA HAB. ANTONIEGO CZUBIŃSKIEGO

W dniu 22 listopada 1988 r. w Sali Czerwonej Pałacu Działyńskich w Poznaniu odbyła się uroczystość 60 rocznicy urodzin oraz 10-lecia pracy na stanowisku dyrektora Instytutu Zachodniego prof. dra Antoniego Czubińskiego. W uroczystości udział wzięli pracownicy Instytutu, przyjaciele Jubilata oraz przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych Poznania oraz województwa.

Jubilata, Jego Małżonkę Barbarę oraz zebranych gości przywitał prezes kuratorium IZ prof. dr Henryk Olszewski.

Życiorys prof. A. Czubińskiego, jego dorobek naukowy i dydaktyczny przedstawił prof. dr Janusz Pajewski. W swym wystąpieniu zwrócił szczególną uwagę na początek pracy Profesora oraz Jego szerokie zainteresowania naukowe obejmujące historię powszechną nowożytną i historię Polski od XVII w. do czasów współczesnych. Istotnym jest — jak stwierdził prof. Pajewski, że wszystkie prace profesora Czubińskiego oparte są na bogatej bazie źródłowej, cechuje je uczciwość naukowa i intelektualna. Są pracami dojrzałymi, zawierającymi oceny charakteryzowanych zjawisk. W dorobku Profesora nie brak także prac syntetycznych, między innymi dotyczących najnowszej historii Polski. Pozycje te są szczególnie i godne odnotowania. Profesor Czubiński jest także wychowawcą i opiekunem naukowym młodego pokolenia historyków. Praca dydaktyczna daje uczonemu wiele satysfakcji, ale wymaga czasu i zaangażowania. Jubilata cechuje także niezwykła aktywność w życiu naukowym i społecznym w Polsce i za granicą. Wszystko to wymaga ogromnej, dyscypliny wewnętrznej, umiejętności organizowania pracy, a także pomocy osób najbliższych. Profesor Pajewski wyraził tutaj szczególne wyrazy uznania i podziękowania Żonie Jubilata Barbarze Czubińskiej.

W życiu każdego człowieka ważnym jest posiadanie oddanych sobie przyjaciół. Profesor Czubiński posiada ich wielu. W ich imieniu i własnym profesor Pajewski na zakończenie swego wystąpienia złożył Jubilatowi i Jego Małżonce najlepsze życzenia zdrowia, pomyślności oraz sukcesów w pracy naukowej i dydaktycznej.

W dalszym ciągu uroczystości odczytano listy gratulacyjne skierowane do profesora A. Czubińskiego od Przewodniczącego Rady Państwa I sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Wojciecha Jaruzelskiego oraz Premiera Mieczysława F. Rakowskiego.

Podczas spotkania życzenia od I sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR Edwarda Łukasika przekazał profesorowi Czubińskiemu sekretarz KW partii Jan Maćkowiak, zaś w imieniu wojewody poznańskiego wicewojewoda Romuald Zysnarski. Wręczając Jubilatowi pierwszy, dwuczęściowy tom *Dziejów Poznania* prezydent Andrzej Wituski przypomniał, że autorem trzeciego tomu będzie właśnie dostojny Jubilat.

W imieniu Rady Naukowej IZ najlepsze życzenia Profesorowi Czubińskiemu złożył jej Przewodniczący prof. dr Czesław Łuczak. Wręczył także Jubilatowi wydaną przez Instytut Zachodni bibliografię prac Jubilata zawierającą ponad 600 pozycji.

W imieniu Kolegium Dyrekcyjnego Instytutu serdeczne życzenia oraz podziękowania złożył Profesorowi Czubińskiemu prof. dr Lech Janicki. W swym wystąpieniu podkreślił zwłaszcza fakt, że sprawowanie przez 10 lat funkcji dyrektora miało miejsce w nie najłatwiejszym okresie w historii kraju, a także i Instytutu. Wymagało to wielu starań i zabiegów, aby funkcjonował on we właściwych i zgodnych z jego rolą i przeznaczeniem warunkach. Wysiłki Profesora Czubińskiego zmierzały zawsze w kierunku utrzymania przez Instytut wiodącej pozycji w szeroko rozumianych badaniach niemcoznawczych. Związane to było także z zapewnieniem Instytutowi odpowiednich warunków finansowych i lokalowych. Wszystkie te starania podejmował Profesor Czubiński z ogromnym zaangażowaniem, poświęcając sprawom Instytutu wiele czasu i sił. W imieniu Kolegium Dyrekcyjnego i własnym profesor Janicki złożył Jubilatowi najlepsze życzenia zdrowia, sukcesów i pomyślności w życiu zawodowym i osobistym oraz jak najmniej kłopotów w kierowaniu Instytutem.

W imieniu pracowników Instytutu serdeczne życzenia oraz podziękowania za trud w kierowaniu całym zespołem, a także za pomoc i zrozumienie w rozwiązywaniu spraw zawodowych i problemów życia codziennego całego zespołu złożyła dr Maria Rutowska.

Podczas uroczystości odczytano także liczne telegramy skierowane do Jubilata, nadesłane z placówek naukowych w kraju i ze świata.

Profesor Antoni Czubiński podziękował wszystkim za życzenia i gratulacje. Zwrócił także uwagę na fakt, że Instytut ma obecnie do przezwyciężenia trudności, zwłaszcza zaś finansowe i związane z utrzymaniem przez Instytut własnego wydawnictwa. Trzeba więc podjąć starania, aby je pokonać, a także rozważyć różne propozycje, które mogą tę sytuację zmienić.

Na zakończenie Profesor Czubiński serdecznie podziękował wszystkim zebranym za udział w uroczystości.

Maria Rutowska

XIV SPOTKANIE DYSKUSYJNE NA TEMAT:
KWESTIA NIEMIECKA WCZORAJ I DZISIAJ
(Poznań, 23 - 24 listopada 1988 r.)

Już po raz czternasty w Instytucie Zachodnim spotkali się naukowcy z publicystami prasy, radia i telewizji. Tematem dwudniowej konferencji, zorganizowanej przez Instytut Zachodni, Rozgłośnię Poznańską Polskiego Radia, redakcję „Głosu Wielkopolskiego” oraz Stowarzyszenie Wisła-Odra, była tym razem: *Kwestia niemiecka wczoraj i dzisiaj*. Temat to niewątpliwie aktualny i zajmujący, zwłaszcza w obliczu tak popularnego obecnie hasła budowy „wspólnego europejskiego domu”, budzący kontrowersje i spory. Nic więc dziwnego, że na dyskusyjne spotkanie przybyło do Instytutu Zachodniego liczne grono publicystów-niemcoznawców.

Referat wprowadzający do dyskusji wygłosił dyrektor Instytutu Zachodniego, prof. Antoni Czubiński, który przedstawił ewolucję pojęcia „kwestia niemiecka”. W jego przekonaniu pojęcie „kwestia niemiecka” wiązać należy z położeniem geograficznym, cechami narodu niemieckiego oraz ze specyfiką jego rozwoju oraz dziejów. Mówca podkreślił, że Niemcy są licznym narodem, zdolnym, pracowitym i zdyscyplinowanym, żyjącym w centrum Europy. Przechodził on różne dzieje: gdy Niemcy były podzielone, Europa żyła na ogół w spokoju. Gdy zaś Niemcy były